

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-73

31.1.2024

Eir Forsäkring AB

Bilansvar

Erstatningsoppgjør – elsykkels markedsverdi?

Klager kolliderte 13.2.23 med en bil da han syklet, og krevde erstatning for sin skadde elsykkel av bilens ansvarsforetak. Foretaket utbetalte erstatning med kr 25 000 basert på sykkelens markedsverdi på skadetidspunktet, men klager krevde ytterligere kr 45 000 med henvisning til bl.a. dokumentasjon fra forhandler om hva ny tilsvarende elsykkel ville koste, uttalelse fra importør om at den aktuelle elsykkel-modellen var utgått, samt dokumentasjon for hva andre tilsvarende elsykler koster. Klager krevde i tillegg kr 5 000 til dekning av forsinkelsesgebyr og merarbeid pga. foretakets trege saksbehandling. Foretaket avviste ytterligere krav og viste til at klager kjøpt sykkel 16.5.23 for kr 25 000 inkl. mva. av sin arbeidsgiver, et sykkelbudfirma, som hadde kjøpt sykkel 7.2.20 for kr 39 364 inkl. mva. Nemnda kom til at klager ikke hadde dokumentert at sykkelens omsetningsverdi før skaden var høyere enn det foretaket hadde lagt til grunn, men at klager hadde krav på renter etter forsinkelsesrenteloven § 2.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 50 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om ytterligere erstatning for skade på elsykkel under motpartens ansvarsforsikring.

Klager kolliderte 13.2.23 med en bil da han syklet på sin elsykkel. Han meldte 16.2.23 skaden til motpartens trafikkforsikring og hevdet at motparten hadde brutt sin vikeplikt. Foretaket ba ham sende en redegjørelse for uhellet og evt. takst. Klager opplyste samme dag at:

[...]Kollisjonen førte til så store skader at sykkelens min skal erstattes med tilsvarende sykkel, ny som sådan, ettersom den brukes i jobbsammenheng.

[...] Jeg har kontaktet en forhandler av sykkelens det er snakk om og forhandler sier at ny sykkel koster 60.000kr.

Min sykkel er betydelig oppgradert fra den han har tilgjengelig, så det kommer en tilleggskostnad på 10.000kr for å få en ny sykkel, tilsvarende den jeg har. Erstatning som kreves i dette sammenheng er derfor et beløp på 70.000kr.

Jeg understreker, som over telefon med L..., at dette er en hastesak for meg da sykkelens brukes i jobbsammenheng og en ny må bestilles snarest. [...]

Motparten bekreftet 28.2.23 klagers forklaring. Foretaket ba klager melde skaden til sitt eget forsikringsforetak (If). Foretaket opplyste 17.2.23 at et evt. krav for sykkelens måtte dokumenteres med skriftlig vurdering av skaden og prisbekreftelse fra reparatør/forhandler. Klager purret på foretaket 17.2.23, og det svarte 23.2.23 at:

Vi har mottatt vår kundes forklaring og har bedt ham sende oss tilleggsinformasjon.

For den videre avklaringen vedrørende ansvarsforholdet ønsker vi å kommunisere med ditt selskap, vi ber deg derfor sende oss informasjon om selskap og deres skadenummer.

Klager innhentet en skaderapport fra sykkelhandler A ved daglig leder hvor det fremgikk at kostnadene ved å reparere elsykkelen ville overstige hva det originalt hadde kostet å kjøpe den ny, ca. kr 60 000. Sykkelen var påkostet og endret i forhold til den originale utgaven. Verdien av disse delene og arbeidet med det var anslått til kr 10 000, og samlet kostnad ved å anskaffe en ny sykkel var totalt satt til kr 71 000 inkl. forsikring med kr 1 000.

Foretaket mottok en henvendelse fra If 20.3.23 og erkjente ansvar for uhellet 31.5.23. Klager hadde da purret på svar fra foretaket 31.5.23 og opplyste at han også hadde ringt noen uker tidligere for å få fortgang i saken og da fått beskjed om at den lå som neste i køen.

Foretaket informerte klager 31.5.23 at:

Vi har i dag erkjent ansvar til If forsikring, og venter på krav.

Normal saksgang i disse sakene er at If gjør opp med deg direkte, og sender krav til oss.

If informerte foretaket samme dag at det hadde gjort opp for skaden på sykkel og klær og ba foretaket refundere beløpet på totalt kr 26 500. If utbetalte dette beløpet til klager 29.3.23 med følgende informasjon til foretaket:

I henhold til våre vilkår, har vi erstattet sykkel opp til faktisk innkjøpspris 25 000 kr + ødelagte klær 1500 kroner. Da sykkelen har en høyere verdi, enn vår dekning, ber vi dere om å erstatte skadelidtes udekkede tap + hjelmen som ikke er erstattet av reiseforsikringen.

Vedlegger relevant dokumentasjon i forhold til dette.

Nevnte vedlegg besto bl.a. av en faktura av 7.2.20 til et sykkelbudfirma, som da kjøpte elsykkelen ny for kr 39 364 inkl. mva., og en faktura av 16.5.22 fra dette firmaet til klager (enmannsforetak) i anledning videresalg av sykkelen for kr 25 000 inkl. mva.

Klager kontaktet foretaket 31.5.23 med krav om kr 45 000, som var differensen mellom utbetalingen fra If og innkjøpsprisen for ny sykkel, samt renter på kr 5 000 fordi han mente saken hadde vært ganske tydelig, pågått i for lang tid og medført mye ekstraarbeid.

Foretaket svarte 9.6.23 at:

Det du har krav på å få erstattet er det som det koster å anskaffe tilsvarende brukt sykkel som du hadde. I dette tilfellet har ditt selskap dekket sykkel opp til faktisk innkjøpspris; kr 25.000,- og vi kan ikke se at vi skal dekke en helt ny sykkel med mye høyere verdi enn den du hadde.

Sykkelen du hadde var en Omnium Mini-max electric 2020-modell. Verdivurderingen som er gjort gjelder en Omnium cargo bicycle 2022-modell, så verdivurderingen fremstår ikke relevant.

Rentekrav avslås da årsaken til at saken ikke gjøres opp før nå er at ansvarsforholdet har vært diskutert selskapene imellom. Dette var langt fra en opplagt sak med hensyn til ansvarsforholdet, og selskapene har full anledning til bruke tid til å innhente den informasjon de mener er nødvendig for å gjøre en korrekt vurdering av hendelse og ansvarsforhold.

Forsinkelsesrente løper fra 30 dager etter krav er mottatt. Vi mottok kravet fra If den 31.05.2023.

Vi dekker hjelmen som If ikke har erstattet, verdi kr 2299 iht kvittering. Send oss ditt kontonummer så betaler vi erstatning for hjelmen.

Klager fastholdt at han hadde krav på ytterligere erstatning og skrev til foretaket 21.6.23:

Nå har jeg gått gjennom og står på følgende krav om ytterlig erstatning for ulykken (...). Den begrunnelse ytterligere med tre vedlegg i denne mailen. To fra forhandlere i O... og et fra produsenten av sykkelen fra Danmark.

Da sykkelen skulle erstattes fantes det ingen annen mulighet enn å bestille den jeg har bestilt. Da dette var helt nødvendig, også stått som krav fra starten er det godt grunnlag for erstatning.

Jeg er blitt oppmerksom på mine muligheter utover deres aksept og understreker at dette er helt nødvendig fra min side å få erstatning for. Tiden brukt frem og tilbake med dere får jeg ikke igjen. Saken som den er, ettersom ansvaret er erkjent, burde være tydelig i form av at jeg har klar på erstatningen jeg etterspør.

[....] Det kreves altså erstatning om 45.000kr.

En importør av elsykkelen skrev følgende i en bekreftelse av 21.6.23 om sykkelens tilgjengelighet:

[....] Som eier og daglig leder av kan jeg bekrefte at Omnium MINI-MAX Electric 2020 med STEPS E8000-motor som var involvert i ulykken var ute av produksjon og tilsvarende modell ikke var tilgjengelig da ny ble bestilt i april 2023.

Den eneste modellen tilgjengelig for bestilling i riktig størrelse og med samme funksjonalitet da ny sykkel ble bestilt, var en Omnium V3 Cargo medium. MiniMax modellen var utsolgt.

Omnium produserer i batcher og oppgraderer modellene fortløpende. Nyeste batch er da som regel en oppgradering fra forrige modeller. Det kan være utstyret på syklene, motorene eller rammene. På grunn av Covid har Omnium hatt leveringsproblemer og modeller bli periodevis utsolgt. Derfor er det stor forskjell på hvilke modeller og størrelser som er tilgjengelig.

Omnium-syklene er sjeldent tilgjengelig på brukmarkedet på grunn av leveringsproblemer de siste årene.

I en udatert uttalelse skrev sykkelhandler A. ved daglig leder følgende:

In april of 2023, ...klager... contacted us at ..sykkelforhandler A.. to assess the damage incurred to his cargo bicycle from an accident with a car. We informed him that the 2020 model of electric Mini Max (the model damaged) was out of stock by the supplier (Omnium). As we are an official dealer of Omnium in Norway we have classified knowledge of the future stock of these models, therefore we knew the exact same model would not be in stock until July 2023. Being that the regular length electric Cargo bike costs the same as the Mini Max version, It made sense that we order ..klager... the regular length cargo bicycle. ...Klager... uses this bicycle for his job, so waiting for restock was not an option. The intent of this testimony is to show that the selection of the bicycle ...klager... ordered was not an upgrade, merely an effort to replace the machine he uses for his livelihood in a timely manner at an equal cost to an exact replacement. As a professional retailer of bicycles I can assure you if he had found a used version of the bicycle damaged, which is extremely rare and unavailable at the time, most likely that bicycle would be of lesser condition. [....]

I en bekreftelse av 19.6.23 uttalte produsenten av el-sykkelen:

We hereby confirm that E-Mini-Max from 2020 has been replaced by a different (updated model called V3) of E-Mini-Max and the version from 2020 is no longer being produced.

It is also correct that in April 2023 it was impossible to order an E-Mini-Max V3 as they were (and still to this days are) out of stock until next batch is being produced and arrives to our headquarters in Copenhagen. You can order an E-Cargo V3 model instead.

Foretaket fastholdt 12.7.23 sin vurdering og tilbud som et fullt og endelig oppgjør, og ga bl.a. følgende begrunnelse:

Etter norsk erstatningsrett har skadelidte krav på erstatning for sitt reelle økonomiske tap, jf. bilansvarslova § 6, jf. skadeserstatningsloven § 4-1. Dette innebærer at ansvarlig skadevolder eller dennes ansvarsforsikrer kun skal utbetale erstatning for det som faktisk er skadet. I dette tilfelle er det snakk om en tre år gammel elektrisk sykkel kjøpt for 31 491,20 kr eks merverdiavgift som dokumentert i oversendte faktura XXX.

Ovenstående medfører at det økonomiske tapet ditt tilsvarer hva du kunne solgt elsykkelen for på skadetidspunktet. Slik undertegnede vurderer saken, vil en elsykkel synke i verdi i en periode på over tre år. Du har allerede fått dekket 25 000 kr for elsykkelen under din reiseforsikring. Undertegnede vurderer derfor at du ikke har noe resterende økonomisk tap for sykkelens, utover erstatning for hjelmen vi allerede har erkjent ansvar og tilbudt erstatning for.

Hva sykkelbutikken mener om nypris for nye sykler er dessverre ikke av interesse for utmåling etter norske erstatningsregler; etter norsk erstatningsrett erstattes ikke gammelt med nytt. Vi kan heller ikke se at sykkelens har en nypris på 60 000 kr, som fremgår i en uttalelse fra ..sykkelforhandler A., all den tid

kjøpskvitteringen vitner kun er på 31 491,20 kr eks merverdiavgift.

Klager fastholdt kravet på kr 45 000 med henvisning til faktura av 24.4.23 for kjøp av ny sykkel på kr 60 625 inkl. mva. fra sykkelhandler A. Dette gjaldt en "Omnium V3 Cargo Medium Blurple" til kr 59 287,50, "extender bar" til kr 400 og "V3 through axle dropouts" til kr 937,50.

Klager krever erstatning for ytterligere kr 45 000 for elsykkelen og kr 5 000 til dekning av forsinkelsesgebyr og merarbeid pga. foretakets trege saksbehandling. Han ble nødt til å erstatte sykkelen med egne midler og fordi ingen sykkel lik hans var tilgjengelig på bruktmarkedet, eller i butikk fordi modellen var utgått, så måtte han kjøpe en nyere og større utgave. Klager kan dokumentere at han ikke hadde noe annet valg på tidspunktet sykkelen ble bestilt. Han viser til at skadene er bekreftet av sykkelverksted og leverandør av aktuelle sykkelmerke, at han har attest fra fabrikanten på at sykkelen var gått ut av produksjon, fra leverandørene i Oslo om at det ikke ble solgt mange av dem og han hevder det er urimelig å anta at den finnes på bruktmarkedet. Klager påpeker at det er viktig at man forstår hvilket utstyr man må ha for å kunne utøve yrket som sykkelbud i en stor by og hevder sykkelen han investerte i var en nøktern erstatning. Elsykkelen "Omnium" var en spesielt robust elektrisk lastesykkel som var nødvendig i hans arbeid. Klager viser til en prisliste fra 2023 for dimensjoner og vekt de tok bestillinger på, og legger til at de var fleksible når det gikk utover vekt og dimensjoner mot ekstra kost. Det finnes alternativer til Omnium på markedet, men etter hans og sykkelbudfirmaets mening gir ikke de samme funksjonalitet sett hen til små detaljer som betyr mye i en hektisk hverdag. Klager viser til lenker til og bilder av andre "elektriske lastesykler" på markedet, selv om det blir som å sammenlikne epler og pærer, og påpeker at disse også er dyrere enn erstatningen han har krevd.

Forsikringsforetaket avviser ytterligere ansvar og anfører at klager har krav på dekning for sitt fulle økonomiske tap, men ikke krav på at en gammel sykkel erstattes med ny. Det er ikke dokumentert at klagers sykkel hadde en nypris på kr 60 000, slik det fremgår i uttalelse fra daglig leder av sykkelhandler A., jf. kjøpskvitteringen på kr 31 491 eks. mva. i 2020 og kr 25 000 inkl. mva. i 2022. Klagers faktiske og reelle økonomiske tap var kr 25 000, som tilsvarer summen han selv betalte for sykkelen. Elsykler synker i verdi, og det er derfor ikke noe resterende økonomisk tap som skal dekkes utover hjelmen det har tilbudt å erstatte. Foretaket bestrider ansvar for kr 5 000 for forsinkelsesgebyr og merarbeid, idet det må anses for utslag av et eierbesvær, dvs. en konsekvens av å ha en eiendel (sykkel), som fra tid til annen krever oppfølging ved skade.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om klager har krav på ytterligere erstatning for skade på elsykkel, samt kr 5 000 i rente-/forsinkelsesgebyr pga. treg saksbehandlingstid og påført merarbeid.

Foretaket har erkjent ansvar for skaden på elsykkelen. Klager har da ifølge bal. § 6, jf. § 4, krav på erstatning fastsatt etter vanlige erstatningsregler. Skl. § 4-1 fastslår at "Erstatning for tingskade og annen formuesskade skal dekke den skadelidtes økonomiske tap".

Partene er enige om at det ikke er forsvarlig å reparere sykkelen. Klager har da i utgangspunktet krav på erstatning for sykkelens markedsverdi på skadetidspunktet.

Klager krever erstatning for ytterligere kr 45 000, dvs. totalt kr 60 000, og anfører at han selv har betalt for en ny sykkel som erstatter den gamle. Klager har også vist til uttalelsen fra daglig leder ved sykkelhandler A. om at hans gamle elsykkel originalt kostet ca. kr 60 000 ny.

Det er fremlagt en faktura utstedt 7.2.20 til sykkelbudfirmaet som kjøpte sykkelen ny pålydende kr 39 364. Ut fra dette kan nemnda vanskelig se at nevnte uttalelse om nypris på ca. kr 60 000, kan

stemme. Klager har heller ikke krav på få erstattet en helt ny sykkel, kun salgsverdien av den han hadde. Det har derfor ikke betydning hva sykkel klager kjøpte 24.4.23 kostet siden den heller ikke var av samme modell som den skadde.

Klager forklarer at det hastet å kjøpe ny sykkel pga. hans arbeid, at det ikke var noen sykkel lik hans tilgjengelig i bruktmarkedet og heller ikke i butikk fordi modellen hadde utgått. Klager hevder derfor han ikke hadde noe annet valg enn å kjøpe en nyere og større utgave.

Nemnda kan ikke se at det er fremlagt noen dokumentasjon på hva det på skadetidspunktet ville koste å kjøpe den samme sykkelmodellen som klager tidligere hadde, hverken som ny eller brukt. Det er ikke avgjørende hva klager selv betalte for den skadde sykkel. I mangel av annen dokumentasjon for markedsverdien for den skadde sykkel på skadetidspunktet, må nemnda likevel ta utgangspunkt i det beløpet klager selv betalte for den ni måneder tidligere (kr 25 000), og også prisen den hadde blitt kjøpt ny for i februar 2020 (kr 39 365).

Klager opplyser at han måtte kjøpe en annen og større utgave fordi modellen var utgått. Den fremlagte dokumentasjonen, herunder fra fabrikanten og forhandlere, tilsier at sykkel gikk ut av produksjon, at det ikke ble solgt mange av dem, og også at det ikke kunne legges til grunn at den modellen fantes i bruktmarkedet. Dette gir likevel ikke grunnlag for erstatning for høyere beløp enn antatt markedsverdi av den sykkel som ble ødelagt, jf. FinKN 2014-284, som med henvisning til Lødrup, Lærebok i erstatningsrett, 5. utg. 2006, side 341-342 antar at utgangspunktet for utmåling av erstatning ved totalskade er gjenanskaffelsesverdien for tilsvarende gjenstand. Da skal skadevolder også erstatte transport, montering o.l. Lar gjenstanden seg ikke gjenanskaffe, legges omsetningsverdien før skaden til grunn. Nemnda kan ikke se at klager har dokumentert at sykkelens omsetningsverdi før skaden var høyere enn den erstatningen han har mottatt. Det er derfor ikke grunnlag for noe ytterligere ansvar for foretaket.

Klager krever kr 5 000 for dekning av rente-/forsinkelsesgebyr og merarbeid pga. lang/treg saksbehandling. Nemnda kan ikke se noe grunnlag for dette kravet.

Forsinkelsesrenter kan imidlertid kreves dersom vilkårene i forsinkelsesrenteloven av 17.12.76 nr. 100 § 2 er oppfylt:

Fordringshaveren kan kreve rente etter denne lov (forsinkelsesrente) når kravet ikke innfris ved forfall. Renten løper fra forfallsdag når denne er fastsatt i forveien, og ellers fra 30 dager etter at fordringshaveren har sendt skyldneren skriftlig påkrav med oppfordring om å betale. Påkrav kan sendes ved bruk av elektronisk kommunikasjon dersom skyldneren uttrykkelig har godtatt dette.

Det skal ikke svares forsinkelsesrente dersom forsinkelsen er fremkalt ved forhold på fordringshaverens side.

Klager meldte skaden til foretaket 16.2.23 og krevde da erstatning for sykkel med kr 70 000. Han mottok erstatning for sykkel med kr 25 000 fra eget forsikringsforetak 29.3.23.

Foretaket avviste 9.6.23 klagers rentekrav fordi det hevdet ansvarsforholdet ikke hadde vært opplagt og fordi det måtte bruke tid til å innhente nødvendig informasjon for å gjøre en korrekt vurdering. I tillegg viste det til at forsinkelsesrente løp fra 30 dager etter krav var mottatt, og at det først mottok kravet fra If 31.5.23.

Nemnda legger til grunn at klager fremsatte krav ovenfor foretaket 16.2.23, og at han 29.3.23 mottok erstatningen på kr 25 000 for sykkel. Siden det følger av lovens § 2 første ledd at det løper renter 30 dager etter påkrav, har klager krav renter for perioden fra 16.3.23 og frem til han mottok erstatningen 29.3.23. Det er ikke opplyst om forhold på klagers side som tilsier at han kan bebreides for at han ikke mottok erstatningen tidligere enn det, jf. § 2 annet ledd. Sikrede har etter dette krav på forsinkelsesrenter for erstatningsbeløpet for perioden 16.3.23–29.3.23.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).